

॥ ७८ ॥ इतिशांति० मो० नै० भा० षट्षष्ट्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २६६ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ एवमहिंसैवधर्मोहिंसैवचपापमितिस्थितेदंघ्यान्दंडयतोराज्ञःकथमहिंस
त्वंस्याददंडयतोवाक्यं प्रजासंरक्षणंस्यादितिपृच्छति कथमिति ॥ १ ॥ २ ॥ अव्याहृतं दंड्यानामप्यदंड्यत्वं प्राक्तेनचिदनुक्तं वधाय वध्येष्वितिशेषः ॥ ३ ॥ वधोनामसचधर्मइतिवदतोव्याघातइत्यर्थः
॥ ४ ॥ ५ ॥ संकरमेवाह ममेति लोकयात्रातीर्थगमनवाणिज्यादिव्यवहारः कलौयुगेअधर्मप्रधानेकाले वेत्थचेदहिंसयाप्यसंकरप्रकारमितिशेषः नःअस्मभ्यंशंसकथय ॥ ६ ॥ त्रयःक्षत्रविट्शूद्राः
ब्राह्मणाधीनाःकार्याःधर्मपाशनिबद्धानांतेषुधर्मपाशेननिबद्धेषुसत्सु अन्योपिप्रतिलोमानुलोमजातःसूतमागधादिः एवंत्रैवर्णिकवत्चरिष्यतिधर्म ॥ ७ ॥ अपचरेत्ब्राह्मणवचनंअतिक्रामेत् प्रधारयेत्तदंडं ॥ ८ ॥

उपास्यबहुलास्तस्मिन्नाश्रमेसुमहातपाः ॥ समाःस्वर्गगतोविप्रःपुत्रेणसहितस्तदा ॥ ७८ ॥ इतिश्रीम० शां० मोक्ष० चिरकारिकोपाख्यानेषट्षष्ट्यधिकद्वि
शततमोऽध्यायः ॥ २६६ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिरउवाच कथंराजाप्रजारक्षेन्नचकिंचित्प्रघातयेत् ॥ पृच्छामित्वांसतांश्रेष्ठतन्मेब्रूहिपितामह ॥ १ ॥
भीष्मउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं ॥ द्युमत्सेनस्यसंवादंराज्ञासत्यवतासह ॥ २ ॥ अव्याहृतंव्याजहारसत्यवानितिनःश्रुतं ॥ वधायोन्नीयमा
नेषुपितुरेवानुशासनात् ॥ ३ ॥ अधर्मतांयातिधर्मोयात्यधर्मश्चधर्मतां ॥ वधोनामभवेद्धर्मो नैतद्भवितुमर्हति ॥ ४ ॥ द्युमत्सेनउवाच अथचेदवधोधर्मो
धर्मःकोजातुचिद्भवेत् ॥ दस्यवश्चेन्नहन्येरन्सत्यवन्संकरोभवेत् ॥ ५ ॥ ममेदमितिनास्यैतत्सर्वतकलौयुगे ॥ लोकयात्रानचैवस्यादथचेद्वेत्यशंसनः ॥ ६ ॥
सत्यवानुवाच सर्वएतेत्रयोवर्णाःकार्याब्राह्मणबंधनाः ॥ धर्मपाशनिबद्धानामन्योप्येवंचरिष्यति ॥ ७ ॥ योयस्तेषामपचरेत्तमाचक्षीतवैद्विजः ॥ अयंमेनशृ
णोतीतितस्मिन्राजाप्रधारयेत् ॥ ८ ॥ तत्त्वाभेदेनयच्छास्त्रंतत्कार्यंनान्यथाविधं ॥ असमीक्ष्यैवकर्माणिनीतिशास्त्रंयथाविधि ॥ ९ ॥ दस्यून्निहंतिवैराजाभूय
सोवाप्यनागसः ॥ भार्यामातापितापुत्रोहन्यतेपुरुषेणते ॥ परेणापकृतोराजातस्मात्सम्यक्प्रधारयेत् ॥ १० ॥ असाधुश्चैवपुरुषोलभतेशीलमेकदा ॥ साधो
श्चापित्यसाधुभ्यःशोभनाजायतेप्रजा ॥ ११ ॥ नमूलघातःकर्तव्योनैषधर्मःसनातनः ॥ अपिस्वल्पवधेनैवप्रायश्चित्तंविधीयते ॥ १२ ॥

तत्त्वात्मकत्वात्तत्त्वंशरीरं सत्वेतिपाठेजंतुः तस्यअभेदेनअविनाशेनयत्प्रवृत्तंशास्त्रंशासनंतत्कार्यं एतदेवव्यतिरेकमुखेनाह नेति कर्मादीन्यसमीक्ष्यसम्यगनालोच्यअन्यथाविधंविपरीतप्रकारंछेदात्मकंशा
सनंनकार्यमिति योज्यं ॥ ९ ॥ यतःएकस्मिन्श्वरेहतेतत्संबन्धिनामनागसांबहूनांवधोभवतीत्याह दस्यूनिति पुरुषेणहतेनतेभार्यादयःयस्मादेकस्यापराधेनबहूनांवधोनुचितस्तस्मात्सम्यक्प्रधारयेद्विचारयेत्
॥ १० ॥ तमेवाहासाधुश्चेति साधोःसकाशात्शीलंलभते ॥ ११ ॥ फलितमाह नमूलेति यतोमूलघातो नैवधर्मः ॥ १२ ॥